

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gravamina sacri Romani Imperii principum ac procerum

[S.l., Mainz], 1523

De cavsis inivriarvm, qvae coram ecclesiastico uentilantur iudicio

[urn:nbn:de:bsz:31-114121](#)

DE CAVSIS INVRIARVM, QVAE CORAM
ecclesiastico uentilantur iudicio.

Tandem, si quando ex facto euenit, ut ecclesiasticus contra laicū iniuriarū agere, illatas forte uerbo iniurias, intēdat, conatur ecclesiasticus itidex eas ipsas quoq; suæ iurisdi-
ctioni uendicare causas, quo denuo reus iudicio conuentus, ordinario iuri suæq; eripitur atq; eximitur iurisdictioni.

QUEM ADMODVM CAVSAE PROPHANA B
ob interposita iuramēta, ecclesiastico tribunali afferātur.

In super & id p̄sumunt officiales, si quando in causis pro-
phanis, ac inter p̄sonas eccl'iae minē sacratas, dicatasue
sed omnino laicas, data fide, seu p̄stito iuramento, uerbo,
uel in scriptis, pacta, obligationes, cōtractus, uel promissi-
ones factæ sint, uel celebratæ: quod eā ob rem, atq; huīus
prætextus ratione, tales p̄phanae, laicæq; causæ coram ip-
sis potius, q̄ ordinario iudice agitari debeant: quæ noua
ecclesiasticorū techna usu si incresceret, ac diutius tolerare
tur, iam actum foret de ciuili causarū auditorio, q̄ omnes
p̄phanae ciuilesq; causæ, contractuū atq; transactionū, hac
via necessario ad ecclesiasticos pertraherētur. Quis enim
contractus, quæ transactio, quæ deniq; inter pacificētes cō-
uentio, quæ non sit solenni ita stipulatione, aut p̄missione
uallata; illac nimirū rerum ueniremus, ut in totum ciuilia
eluderentur iudicia. Quod nedum contra æquitatē ipsam
contra omnia iura scripta, sed & ciuili magistrati intole-
rabile foret. Nam ut demus hoc interim ecclesiasticis iudi-
cibus de periurio cōmisso, notionem ut habeat: nihilo ma-
gis per id causæ ipsius principalis, cōtractus puta, aut trās-
actionis, quam obrem ille peierauit, iudices competentes
erunt, quin periuros illos ob religionis trāsgressionē ma-
nifestariam tantum iudicio conuenire possent, ac Canonī
cam huic indicere multā, reseruata tamē ciuili magistras-
tui, qui periuros p̄nali iudicio secundū ciuiles sanctiones

C plectere